

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет інженерно-технологічний
Кафедра проектування технічних систем

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

Інтелектуальна власність

(статус освітнього компонента - вибірковий)

Реалізується в межах освітньої програми

«Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»

(назва)

за спеціальністю 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»

(шифр, назва)

другого (магістерського) рівня вищої освіти

Розробники:

Наталія ТАРЕЛЬНИК,
канд. е. наук, доц., доц. кафедри
проектування технічних систем

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри Проектування технічних систем (назва кафедри)	протокол № 11 від 12 червня 2024	
	Завідувач кафедри	 (підпис) Олександр ІВЧЕНКО (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми

(підпис)

Ганна БАРСУКОВА
(ПІБ)

Декан факультету

(підпис)

Владислав ЗУБКО
(ПІБ)

Рецензія на робочу програму(додається) надана:

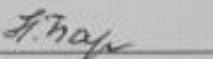

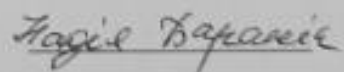
Ганна БАРСУКОВА
(ПІБ)

Алла РЕБРІЙ
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

(підпис)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 19.06. 2024 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Інтелектуальна власність										
2.	Факультет/кафедра	Інженерно-технологічний факультет / кафедра Проектування технічних систем										
3.	Статус ОК	Вибірковий										
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	«Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»/ 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»										
5.	Рівень НРК	7 рівень										
6.	Семестр та тривалість вивчення	1 семестр										
7.	Кількість кредитів ЄКТС	5										
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл 1 семестр – 150/150 год.	Контактна робота(заняття)							Самостійна робота			
		Лекційні			Практичні /семінарські			Лабораторні				
		Ден-на	Заоч		Ден-на	Заоч		Денна	Заоч	Денна	Заоч	
			1м	2м		1м	2м				2м	1м
	30	8	-	30	16	-	-	-	-	90	126	
9.	Мова навчання	українська										
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Тарельник Н.В., доцент										
11.	Контактна інформація	Аудиторія кафедри 415м, корпус №4, natasha-tarelnik@ukr.net										

11.	Загальний опис освітнього компонента	Основна увага в освітньому компоненті приділяється загальним принципам функціонування та методично-правового забезпечення державної системи управління інтелектуальною власністю; основні засади роботи з інтелектуальною власністю; формування в студентів уявлення про теоретико-методологічні та правові аспекти інтелектуальної власності; ознайомленням з вітчизняним та світовим досвідом охорони та захисту прав інтелектуальної власності; аналізу стану, проблеми, перспективи інноваційного розвитку України в сфері електроенергетика, електротехніка та електромеханіка .
12.	Мета освітнього компонента	Метою освітнього компонента є підготовка спеціалістів для захисту авторських і патентних прав при дослідженнях, розробці, проектуванні, експлуатації об'єктів інтелектуальної власності у галузі електроенергетики, електротехніки та електромеханіки з урахуванням сучасних національних та міжнародних законів. Предметом вивчення освітнього компонента є система понять про специфіку інтелектуальної власності як результату інтелектуальної творчої праці людини у будь-якій сфері людської життєдіяльності; закони у галузі інтелектуальної власності, об'єкти авторського та патентного права.
13.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент базується на знаннях і навичках зі створення та обігу об'єктів інтелектуальної власності, опанування правового механізму їх регулювання, отримання необхідних навиків кваліфікації результатів творчої діяльності, захисту майнових та особистих немайнових прав авторів та володільців як в Україні, так і за її межами. Освітній компонент є основою для ОК 8. Електротехнології в АПК; ОК 10. Електричні мережі та системи; ОК 11. Надійність систем електропостачання.
14.	Політика академічної доброчесності	Практичні роботи повинні бути оригінальними, виконані самостійно. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижче оцінку. Роботи, які є копією чужої роботи оцінюватимуться на «нуль». Перездача практичних робіт відбувається після повторного доопрацювання.
15.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=3397

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Як оцінюється РНД
ДРН 1. Вміти проводити аналіз патентної інформації щодо тенденцій розвитку у галузі електроенергетики, електротехніки та електромеханіки	Підготовка доповіді з мультимедійною презентацією. Модульний контроль.
ДРН 2. Вміти проводити аналіз нормативно-законодавчої бази з метою правового захисту об'єктів інтелектуальної власності.	Письмове опитування (тестування) засвоєння лекційного матеріалу
ДРН 3. Проводити винахідницьку та пошукову роботу під час створення винаходу.	Підготовка і захист індивідуального завдання*
ДРН 4. Презентувати результати патентних досліджень.	Презентація індивідуального завдання*
ДРН 5. Вміти використовувати чинне законодавство, давати оцінку характеру порушень прав інтелектуальної власності	Письмове опитування (тестування) засвоєння лекційного матеріалу

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМОПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу				Рекомендована література
	Аудиторна робота			Самостійна робота	
	Лк (д./з.)	П.з (д./з.)	Лаб.з. (д./з.)	(д./з.)	
<p>Тема 1: Поняття інтелектуальної власності</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інтелектуальна власність як результат творчої діяльності і як система суспільно-правових відносин. 2. Правова охорона об'єктів інтелектуальної власності. 3. Поняття використання, управління, та комерціалізації інтелектуальної власності. 	2/2	2/2	/-	6/10	[1], [2], [4], [8], [9]
<p>Тема 2: Система права інтелектуальної власності</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Система інтелектуальної власності. 2. Система законодавства у сфері інтелектуальної власності. 	2/2	2/2	/-	6/10	[1], [2], [5], [7], [9]
<p>Тема 3: Авторське право.</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, основні задачі та функції, принципи та джерела авторського права. 2. Об'єкти та суб'єкти авторського права. 3. Виникнення та здійснення авторського права. 4. Розпорядження авторськими правами, авторський договір. 	2/2	2/2	/-	6/10	[1], [2], [4], [8], [9]

<p>Тема 4: Суміжні права План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охорона суміжних прав виконавців, виробників фонограм і відеограм, організацій мовлення. 2. Правові основи захисту авторського права і суміжних прав. 3. Міжнародна система охорони авторського права і суміжних прав. 	2/2	2/2	/-	6/10	[1], [2], [3], [5], [7]
<p>Тема 5: Винахідницька робота під час створення винаходу План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Джерела інформації 2. Сутність будови та методика користування міжнародною класифікацією та патентною інформацією 3. Методи винахідницької та пошукової роботи під час створення винаходу 	2/2	2/2	/-	6/10	[1], [2], [3], [5], [7]
<p>Тема 6: Пошукова робота під час створення винаходу План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та ознаки винаходів 2. Класифікація об'єктів винаходів 3. Запитання для самостійного контролю 	2/-	2/2	/-	6/10	[1], [2], [4], [5], [7]
<p>Тема 7: Правові основи патентування винаходу План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суб'єкти права на винаходи та корисні моделі 2. Правова система подачі заявки на винахід 	2/-	2/2	/-	6/10	[1], [2], [3], [5], [7]
<p>Тема 8: Організаційні основи патентування винаходу</p>	2/-	2/2	/-	6/10	[1], [2], [4], [8], [9]

<p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> Перелік і зміст документів на винахід Принципи формування формули винаходу <p>Запитання для самостійного контролю</p>					
<p>Тема 9: Експертиза заявки на винахід.</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> Існуючі системи експертизи . Загальні положення про внесення змін у заявку за результатами її експертизи. 	2/-	2/-		6/10	[1], [2], [3], [5], [7]
<p>Тема 10: Порядок видачі патентів за результатами експертизи.</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> Оскарження рішення експертизи. Порядок отримання патенту в Україні. 	2/-	2/-		6/10	[1], [2], [4], [8], [9]
<p>Тема 11: Основні джерела правової охорони інтелектуальної власності.</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> Основні джерела правової охорони. Правова охорона авторського права та суміжних прав. Правова охорона об'єктів інтелектуальної власності. 	2/-	2/-		6/5	[1], [2], [4], [8], [9]
<p>Тема 12: Правова охорона об'єктів інтелектуальної власності</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> Міжнародні договори, конвенції, угоди та регіональні організації з питань охорони об'єктів інтелектуальної власності. 	2/-	2/-		6/5	[1], [2], [3], [5], [7]

2. Втрата прав патентотримувача та визнання патенту недійсним.					
Тема 13: Основні види ліцензій. План: 1. Класифікаційні ознаки ліцензій. 2. Нормативні положення ліцензійної діяльності в Україні.	2/-	2/-		6/5	[1], [2], [4], [8], [9]
Тема 14: Основні положення ліцензування План: 1. Ліцензування об'єктів інтелектуальної власності та обортів господарської діяльності. 2. Ліцензійні платежі. Запитання для самостійного контролю	2/-	2/-		6/5	[1], [2], [3], [5], [7]
Тема 15: Інститут патентних повірених План: 1. Вимоги до патентних повірених. 2. Реєстрація патентних повірених. 3. Діяльність патентних повірених.	2/-	2/-		6/6	[1], [2], [4], [8], [9]
Всього	30/8	30/16	/-	90/126	

1. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Денна форма навчання

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Кількість годин (денна/заочна)	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)	Кількість годин (денна/заочна)
ДРН 1	Показ прикладів розв'язання проблем виробництва інтерактивним методом на лекції і практичних заняттях	10/4	Підготовка до лекції шляхом ознайомлення з попереднім матеріалом. Вивчення матеріалу для самостійного опанування. Підготовка до тестування (тест множинного вибору).	20/26
ДРН 2	Мультимедійна лекція. Проведення опитування. Консультації викладача	10/4	Підготовка матеріалів для доповіді з мультимедійною презентацією. Читання (опрацювання теоретичного матеріалу).	20/30
ДРН 3	Показ прикладів розв'язання проблем виробництва інтерактивним методом на лекції і практичних заняттях	10/4	Підготовка до лекції шляхом ознайомлення з попереднім матеріалом. Вивчення матеріалу для самостійного опанування. Виконання завдань практичних робіт, виконання яких розпочато на практичному занятті.	20/30
ДРН 4	Проведення лекційних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем. Модерування дискусії за результатами доповідей. Перевірка мультимедійних презентацій. Проведення опитування. Консультації.	10/4	Підготовка матеріалів для доповіді з мультимедійною презентацією, обговорення, дискусії;	20/20
ДРН 5	Мультимедійна лекція. Проведення опитування. Консультації викладача	20/6	Підготовка матеріалів для доповіді з мультимедійною презентацією. Читання (опрацювання теоретичного матеріалу). Підготовка до опитування	10/20

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

Денна форма навчання

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Виконання і захист практичних робіт, реферату по заданій темі	85 балів / 85%	на протязі семестру 2-15 тиждень
2.	Підсумкова комп'ютерна тестування – тест множинного вибору	15 балів / 15%	15 тиждень

5.2.2. Критерії оцінювання

Денна форма навчання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Виконання і захист практичних робіт, реферату по заданій темі	<50 балів	51-64	65-73 балів	74-85 балів
	<i>Вимоги щодо завдання не виконано</i>	<i>Відповіді на всі питання наведено, але окремі складові відповідей відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання</i>	<i>Відповіді на всі питання наведено</i>	<i>Відповіді на всі питання наведено, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власний варіант розв'язання проблеми</i>
Підсумкове комп'ютерне тестування-тест множинного вибору	<9 балів	9-11	12-13 балів	14-15 балів
	<i>Вірних відповідей менше 6 із 10</i>	<i>Вірних відповідей 6 або 7 із 10</i>	<i>Вірних відповідей 8 із 10</i>	<i>Вірних відповідей 9 або 10 із 10</i>

Заочна форма навчання

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Виконання практичних робіт	70 балів / 70%	протягом сесії
2.	Проміжне комп'ютерне тестування-тест множинного вибору	30 балів / 30%	термін екзаменаційної сесії

5.2.3. Критерії оцінювання

Заочна форма навчання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Виконання графічних робіт	<50 балів	51-54	55-57 балів	58-70 балів
	<i>Вимоги щодо завдання не виконано</i>	<i>Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті</i>	<i>Виконано усі вимоги завдання, але є незначні зауваження, щодо оформлення</i>	<i>Виконано усі вимоги завдання, запропоновано власний варіант розв'язання завдань</i>
Проміжне комп'ютерне тестування-тест множинного вибору	<9 балів	9-19	20-28 балів	29-30 балів
	<i>Вірних відповідей менше 9 із 30</i>	<i>Вірних відповідей від 9 до 19 із 30</i>	<i>Вірних відповідей від 20 до 26 із 30</i>	<i>Вірних відповідей 29 до 30</i>

5.3. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	<i>Правильно виконані завдання під час проведення практичних занять зі зворотним зв'язком з викладачем</i>	Протягом 1-15 тижнів
2	<i>Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над завданнями протягом занять.</i>	Протягом 1-15 тижнів

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

Основні джерела

1. Аврамова О. Є. Патентне право : навч.-метод. посіб. / О. Є. Аврамова, О. С. Жидкова. – Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2011. – 160 с.
2. Ажнюк М. О. Основи економічної теорії: навч. посіб. / М. О. Ажнюк, О. С. Передрій. – К. : Знання, 2008. – 368 с.
3. Актуальні питання інтелектуальної власності та інноваційного розвитку: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 15–16 листоп. 2012 р. – Х. : НДІ ПЗІР, 2012. – 372 с.
4. Борко Ю.Л. Фінансовий механізм управління інтелектуальною власністю / Ю. Л. Борко. – К.: Лазурит-Поліграф, 2010. – 216 с.

5. Бошицький Ю.Л. Правове регулювання службового винахідництва: проблеми теорії та практики / Ю. Л. Бошицький, М. М. Яшарова. – К. : Вид-во Європ. ун-ту, 2012. – 260 с.
6. Дейниченко Г.В., Дуб В.В. Патентознавство: Навч. посібник /Харк. Держ. Ун-т харчування та торгівлі. – Харків: ХДУХТ, 2006. – 224 с
7. Інтелектуальна власність: підручник для студентів неюридичних факультетів / В. О. Семків, Р. С. Шандра. – Львів: Галицький друкар, 2015. – 280 с.
8. Право інтелектуальної власності: навч. посіб./ за ред. : В. Р. Кравця, В. Г. Олюхи. – К.: Центр учб. л-ри, 2012. – 270 с.
9. Фордзюн Ю.І. Основи інтелектуальної власності: навч. посіб. / Ю. І. Фордзюн, В.М. Кабацій; Мукачів. держ. ун-т. – К.: Кондор, 2012. – 208 с.

Методичне забезпечення

10. Тарельник Н.В. Методичні вказівки до виконання практичної роботи з дисципліни “Інтелектуальна власність” по темі: “Рівні винаходів” для студентів 5 курсу спеціальності «141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» денної та заочної форми навчання. СНАУ, 2017.
11. Тарельник Н.В. Методичні вказівки до виконання практичної роботи з дисципліни “Інтелектуальна власність” по темі: “Патентні дослідження: пошук документів для визначення рівня техніки” для студентів 5 курсу спеціальності «141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» денної та заочної форми навчання. СНАУ, 2017.
12. Тарельник Н.В. Методичні вказівки з дисципліни «Інтелектуальна власність» щодо виконання практичного заняття “Оформлення заявки на винахід. Заява.” для студентів спеціальності «141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» денної та заочної форми навчання. СНАУ, 2017.
13. Тарельник Н.В. Методичні вказівки з дисципліни «Інтелектуальна власність» щодо виконання практичного заняття “Оформлення заявки на винахід. Аналоги та прототип” для студентів спеціальності «141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» денної та заочної форми навчання. СНАУ, 2017.

Додаткові джерела

14. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності: від 15.04.1994 р. // Офіційний вісник України. – 2010. – № 84. – Ст. 2989. – [Електрон. версія](#).
15. Кримінальний процесуальний кодекс України : від 13.04.2012 р. № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9–13. – Ст. 88. – [Електрон. версія](#) ред. 11.08.2013 р.

Програмне забезпечення

16. Український інститут промислової власності. [Електронний ресурс] - <http://base.ukrpatent.org/searchINV/search.php?action=viewall&dbname=inv>
17. Патентний пошук. [Електронний ресурс] - <http://base.ukrpatent.org/searchINV/search.php?action=viewall&dbname=inv>